Magiczny Kraków

Dla eksploratorów Twierdzy Kraków

2023-01-09

Wybierając się na zwiedzanie obiektów Twierdzy Kraków, warto pamiętać o kilku podstawowych zasadach i ważnych informacjach! Pozwolą one zrozumieć specyfikę pofortecznych zabytków oraz zachować bezpieczeństwo podczas wyprawy.

1. **Twierdza Kraków to nie jeden budynek**, ale ponad setka obiektów zlokalizowanych w różnych częściach miasta, a także tuż poza jego granicami.

2. Część z budynków twierdzy jest **nadal użytkowana w celach wojskowych** i nie ma do nich dostępu.

3. Spora część zabudowań twierdzy jest zagospodarowana do celów cywilnych, można je zwiedzać, niemniej jednak nie wszystkie są dostępne w całości lub nawet w części. **Przed wycieczką trzeba sprawdzić, czy istnieje możliwość wejścia na ich teren.** Właściciele lub dzierżawcy tych umocnień często informują o tym fakcie na swoich stronach internetowych.

4. Wiele budynków Twierdzy Kraków **nie ma tradycyjnych adresów** – czyli przypisanej ulicy i numeru posesji. Wiele „adresów” pomaga tylko umiejscowić obiekt w topografii miasta. Warto zweryfikować na stronach gestorów lub mapie, jak do nich najłatwiej dotrzeć.

5. W czasach c. i k. Austro-Węgier **istniał zakaz fotografowania** miejsc umocnionych o znaczeniu strategicznym. Stąd mało jest zdjęć pokazujących forty Twierdzy Kraków w czasach przed I wojną światową i w okresie jej trwania.

6. Twierdza Kraków została wybudowana przez Austriaków, ale **nie służyła do zniewolenia Krakowa**, a pełniła funkcje militarne.

7. Niektóre miejsca zostały **wykorzystane do zbrodniczej działalności** przez reżimy hitlerowski i stalinowski, należy o tym pamiętać, zwiedzając zwłaszcza bastion „Luneta Warszawska” i fort 49 „Krzesławice”.

8. W wielu budynkach Twierdzy Kraków władające nimi instytucje przygotowały **wystawy lub miejsca pamięci** obrazujące przeszłość danych obiektów.

9. Wiele instytucji lub organizacji pozarządowych kultywujących pamięć i dziedzictwo Twierdzy Kraków organizuje **wycieczki jej śladami**. Za przewodników wybierają osoby znające temat, stąd warto skorzystać z takiej formy poznawania przeszłości Krakowa.

10. Warto zapoznać się z dostępnymi informacjami na temat samej Twierdzy Kraków, jak i **czasów, w których powstawała**. XIX wiek to moment narodzin współczesnego świata pod względem rozwoju nauk technicznych, społecznych, przyrodniczych, ekonomicznych i politycznych, z

których owoców korzystamy do dzisiaj praktycznie w każdym aspekcie życia. I wojna światowa i jej konsekwencje stały się zaś matrycą II wojny światowej i w dużej mierze rzutowały na cały XX wiek.